

ὅτι αἱ μετα-ὑ τῶν δύο κυβερνήσεων συνεννοήσεις δεόν νά γίνωσιν ἀπ' εὐθεί-
ας, αὐτοῦ δυναμένου νά χρησιμεύσῃ ὥς ὅς διαιτητοῦ. ὅτι κατὰ τήν συνέντευ-
ξιν ἣν εἶχε πρό- ἱκοῦ μετὰ τοῦ κ. Ζαῖρη, τόν ἐκίλεσε νά ἔλθῃ εἰς ἀπ' εὐ-
θεΐαν ἐπιστήν πρός ὃν κ. Βενιζέλον καί τῷ ὑπέδειξε τήν ἐνταῦθα παρουσίαν
τοῦ κ. Βέπουλη. Καί ὅτι ὁ κ. Ζαῖρης ἀπήντησεν ὅτι θά ὑπαβάλῃ τό ζήτημα
εἰς τό Ἰπουργικόν Συμβούλιον.

Εἰς ῥωφήσιν μου εἶν ἤδη μετὰ τήν ἀναχώρησιν τοῦ Κωνσταντίνου θά κατ' ἀλά-
βῃ εἰρηνικῶς βεβίως, ὅς ἐπανειλημμένως εἶχε δηλώσει, τὰς Ἀθήνας ὁ κ. Ζων-
νάρ μοί ἀπήντησεν ὅτι δέν θί τήν καταλίβῃ, διότι δέν ἔχει ἐντολήν πρός
τοῦτο καί ὅτι πρός τοῦτοις ὁ στρατὸς δέν δύναται νά παραμείνῃ ἐπὶ μακρόν
ἐνταῦθα. Ἐφ' ᾧ παρετήρησα ὅτι ἄνευ τῆς παρουσίας Συμβασιάρχου στρατοῦ ἐν
Ἀθήναις ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐνέργεια, ἡ ἀπαραίτητος διὰ τήν ἐγκατάστασιν
τῆς ὑπὸ τόν κ. Βενιζέλον κυβερνήσεως ἐν Ἀθήναις θά καθίστατο δυσχερής.

Ἀπαντῶν ὁ κ. Ζωννάρ μοί εἶπεν ὅτι δεόν νά μὴ παραγνωρίζωμεν τό μέγε-
θος καί τήν σημασίαν τοῦ ἐπιτευχθέντος ἔργου διὰ τῆς ἐκθρονίσεως ἐνός Βα-
σιλέως, τοῦθ' ὅπερ ἔχει σημασίαν δια δυναρχικὴν χώραν- ὅστις εἶχε δύναμιν
ἐν τῇ χώρῃ καί ἡγάγετο ὑπὸ τοῦ λαοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἀπολόγει καί αὐτός ὅτι
ἐρχόμενος ἐνταῦθα ἡγνόει, καί τό ὅποῖον ἔν ἡτο γνωστόν ἐν Ἀγγλίᾳ βεβαί-
ως δέν θά ἐλαμβάνετο ἡ περί ἐκθρονίσεως ἀπόφασις.

Ὅτι αὐτὸς ὡς καθ' ἦν στιγμὴν ἐπρόκειτο νά ἐπιδώσῃ τό τελεσίγραφον εἰς τόν
κ. Ζαῖρη, εἰδοποιεῖτο τη λεγαφικῶς ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων Ἀγγλίας καί
Ρωσσίας- καί αὐτῆς τῆς Ἰταλίας- ὅτι ἐκίλεσαν τήν Γαλλίαν ἵνα ἀναθεωρήσῃ
τήν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἐν τοῦτοις δέν ἐδίδισσε νά προβῇ χωρίς νά ζητήσῃ ἡ
ἀναμείνῃ δυνάμεις τῆς κυβερνήσεώς του. Ὅτι συνεπίεζε τοῦτου ἡ Ἀγγλία προῦ
τίθετο νά τόν ἀνακαλέσῃ, ἡ δέ Ἰταλία ν' ἀπευθύνῃ διαμαρτυρίαν, ὁ δέ
Βερνάρ τῷ ἐτηλεγράφησεν ὅτι μετ' ἐβαλεν ἄρδην τὰς ἀποφάσεις τῶν δυνάμεων αὐ-
καί μόνον ἡ ἐπιτυχία τῶν σώζει. Ὁ κ. Ζωννάρ ἐφείνετο μόνον τ' ὥρα ἀναμε-
τρῶν τήν εὐθύνην ἣν εἶχεν ἀναλάβει καί μόνον ἐτόνισε τό δυσχερές τῆς θέ-
σεως πρό τῆς ὁποίας εὕρισκετο ἰδίως ἐν περιπτώσει καθ' ἦν ἐπῆρχετο αἱματο-
χυσία, ἥθελε δέ νά μὲ πείσῃ ὅτι ὀλίγον δεῖν νά ἐπῆρχετο αἱματοχυσία.
Διὰ τοῦτο προσέθηκε δεόν νά μὴ ἐπαερχώμεθα διαρκῶς ζητοῦντες ἀλλεπαλληλῶ-
μεν καί πιέσεις, αἵτινες ἀποδεχόμενως ἐνδέχεται νά ἐπιέρωσιν ἀντι-
θετα ἀποτελέσματα, ἰδίως διότι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δέν ἐπιθυμᾷ νά ἐπὶ
βλέπῃ γένους ἀναριγνυομένου εἰς τί ἔσω περιὰ του, ἀλλὰ νά ἐκείνην
μεθ' ὅποροντῃ τήν βαθμίδα ἀύσιν εὐχαριστημένοι ἐκ τῶν μέ...

τευχθέντων καί μοί ἀφηγήθη πῶς ὑπό τοιαῦτον πνεῦμα εἰργάσθη καί ἐπέ-
 τυχε ἐν Ἀλγερῇ. Ὁ κ. Ζοννάρ ἐφαίνετο στενοχωρημένος καί μοί ἐξέφρα-
 σεν ἀμφιβολίας περί τῆς παραμονῆς τοῦ κ. Ζαῖρη ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, τόν ἐφά-
 ριζε δέ ἐνδεχομένη Ὑπουργική κρίσις πρὸς ἐπίλυσιν τῆς ὁποίας δέν εἴχ-
 χεν ἐντολὴν νά ἐπέμβῃ οὐδέ νά ζητήσῃ, ὥς μοί εἶπεν τόν σχηματισμόν
 μεταβατικοῦ προσωρινοῦ Ὑπουργείου κατὰ τίς ὑποδείξεις τοῦ κ. Προέδρου.

Ἐτόνισα εἰς τόν κ. Ζοννάρ ὅτι τόσον ἡ προσωρινή Κυβέρνησις ὅσων
 καί ὁ κ. Ρέπουλης, ἔχουσιν πλήρη ἀντίληψιν τῆς σπουδαιότητος τῶν
 συντελεσθέντων καί τῆς εὐγνωμοσύνης ἣν ὀφείλομεν πάντες εἰς τὴν Γαλ-
 λίαν καί προσωπικῶς εἰς αὐτόν. Ἀλλ' ὅτι ἡ ἀποράκρυνσις μόνη τοῦ Βα-
 σιλέως δέν μεταβάλλει τὴν ἐν Ἑλλάδι κατὰστασιν τροποκρατίας δηρι-
 ουργηθεῖσαν διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἐνσπλου δυνάμεως καί τῆς ὀργανώ-
 σεως τῶν ἐπιστράτων καί συμμοριῶν αὗτινες ὥς φαίνονται πλαστῶς
 σήμερον παριστῶσαι τὴν κοινὴν γνώμην, ἐν ᾗ πράγματι ὁ λαός δέν ἰπο-
 τολμᾷ νά ἐκφρασθῇ, καί ὑποδείξεις ὁ Πειραιεύς ὅπου ἐκδῇ λοῦται βενι-
 ζελικόν φρόνημα, μόνον ὑπὸ τῆς ὑποβάσεως τοῦ Συμμαχικοῦ στρατοῦ, ἐνῶ
 πρότερον οὐδέεις ἐτόλμα νά ἐκφρασθῇ. Ἐξήγησα δέ ὅτι ὑπὸ τῆς
 τῆς Κυβερνήσεως τῶν φιλελευθέρων ἡ Ἑλλάς ἐκυβερνᾶτο ἐκ τῶν παρισκηνί-
 ων καί ὑπὸ τοῦ Ἐπιτελείου καί οὐχί παρὰ τῆς ἐκάστοτε Κυβερνήσεως.
 Διὰ τοῦτο δέ καί σήμερον ἔτι ἡ Κυβέρνησις Ζαῖρη θά ἦτο ἀνίσχυρος, ὅ-
 πως καί ἂν ἔφθι. Θέλη νά ἐπιφέρῃ τίς ἀπαιτήτους διὰ τὴν συνένωσιν
 τῶν δύο μέρων μεταβολίς, ἐφόσον δέν καρεῖχτο ἐγγύησις πλήρους ἐκτε-
 λέσεως τῆς προκατασκευαστικῆς ἐργασίας διὰ τῆς παρουσίας Γαλλικοῦ
 στρατοῦ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ. Ἀλλως ὅτι θά ἔδει νά ἀντικατασταθῇ ἡ φρου-
 ρὰ διὰ στρατοῦ τῆς Ἐθνικῆς ἀρμύνης.

Ὁ κ. Ζοννάρ παρετήρησεν ὅτι τοῦτο θά ἔδει ν' ἀποτελέσῃ ἀντικεί-
 μενον συνεννοήσεως τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοῦ κ. Ζαῖρη. Ὅσον
 δ' ἂν ἴσχυρᾷ τὴν σύγκλησιν τῆς βουλῆς ὁ κ. Ζοννάρ μοί ἐξέφρασεν ἀμφι-
 βολίας ἂν ὁ κ. Ζαῖρης θά θελήσῃ νά καλέσῃ τὴν τῆς 31ης Μαΐου, προκε-
 μένου περί ὀρκωμοσίας τοῦ νέου Βασιλέως— διότι προσέθεσεν— "παρ' ὅλα
 ὅσα ἔξορμεν ὅλων ὁ Βασιλεὺς εἶχεν ἐν τούτοις τὸ δικαίωμα τῆς διαλύ-
 σεως" — ἀπῆντησα ὅτι ἂν τὸ γράμμα τοῦ Συντάγματος δέν προέβλεπε
 περίπτωσιν, ἐν τούτοις τὸ πνεῦμα τοῦ πολιτεύματος βεβαίως
 ἐν εἰς τόν Βασιλεῖα τὴν ἐπανεληγμένην διάλυσιν τῆς βουλῆς
 νίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

κῆς ἦν διὰ τῆς ψῆφου του καὶ ἐρωτηθεὶς ἐνέκρινεν ὁ λαός.

Ὁ κ. Ζοννάρ μοι ἀφηγήθη ὅτι ὁ Παπούλας ὠρίλησεν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τρόπον ὃν δὲν ἐγ κρίνει ὁ ἴδιος, ὅτι προσέβη εἰς διαβήματα παρὰ τῇ κυβερνήσει, ἀλλ' ὅτι ὁ κ. Ζαῖμης ἐφρόνει ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ πιεσθῶσιν οἱ ἀξιωματικοί, καταλήγει δὲ καὶ ὁ ἴδιος νὰ νομίζῃ ὅτι πρέκει νὰ ἀποφύγῃ κατὰ τὸ δυνατόν βίαια μέσα.

Ἡρῶ τῆσα τὸν κ. Ζοννάρ ἔκ λῶγ τῶν δυσχερειῶν αἵτινες τῷ προβάλλονται ὑπὸ τῶν δυνάμεων δὲν νομίζει ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ προσωρινῇ κυβερνήσεις διὰ τοῦ ἀντικροσώπου τῆς νὰ ἐνεργῇ σὴ παρ' αὐταῖς.

Ὁ κ. Ζοννάρ μοι ἀπήντησεν ὅτι ἡ στικτὴ ~~ἐ~~ εἶναι ὅλως ἀκατάλληλος καὶ δὲν θὰ εἰσηκούοντο αἱ συστάσεις μας ἐπὶ τοῦ παρόντος, διότι αἱ δυνάμεις ἔχουσι τὴν ἀντίληψιν ὅτι ὤθησαν ὑπερβολικῶς τὴν ἐπέμβασίν των διὰ τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ Κωνσταντίνου. Συνέστησε δὲ ἐκ νέου ὁπομονὴν ὑποσχόμενος τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ ὑποστήριξιν πρὸς διευθέτησιν τῶν πραγμάτων κατὰ τὰς ἐπιθυρίας μας.

Ἀπεκόμισα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ κ. Ζοννάρ εὑρίσκειτο ὑπὸ τῇ ἐπῆρειαν τῆς μετὰ τοῦ κ. Ζαῖμη συνεντεύξεως καὶ τὸ αἶμα κράτος ἐπιτήρῃσων τῶν κυβερνήσεών του περιορισθείσης τῆς ἐντὶ λῆς του καὶ ἀπαγορευθείσης τῆς ἐναρτίξεώς του εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ κράτους τῶν Ἀθηνῶν.

Δέξασθε κύριε Ὑπουργέ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς βαθυτάτης προδράς ὑπολήψεώς μου καὶ σεβασμοῦ.

Κ. Ρέντης.

